

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LX (54) • ŠTEV. (Nº) 1

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 4 de enero - 4. januarja 2001

SPOMINI IZPRED DESET IN VEČ LET

Končali smo leto 2000 in z njim deseto obletnico poteka od trenutka, ko so Slovenci plebiscitarno odločili, da si hočejo vnaprej sami krojiti bodočnost. Deset let ni veliko časa, je pa tudi zadosti, da nekateri dogodki zbledijo.

In časopis je dobro zdravilo proti pozabljanju... Poiskal sem si vezan letnik 1990 našega tednika in začel brskati.

Aprila je na demokratičnih volitvah zmagal Demos, po desetletjih spet demokratično izvoljena vlada. Slovenija se je osvobodila dolgega komunističnega režima.

In dela je veliko. Popravljanje krivične zakone pa iskati poti v bodočnost. In kje naj bo bodočnost? Naj bo Jugoslavija še naprej taka, kot je? Federacija? Konfederacija? In Slovenija?

Krono tega iskanja najdem meseca decembra s plebiscitom, ki je zavezal slovenske oblastnike, da pripravijo samostojno državo Slovenijo.

Članki in notičke jasni spomin na to in ono. Ves potek pa spominja na še oddaljenejši dogodek, stare štirideset in več let, in na ljudi, ki so se v težkih časih trudili - skoraj brez upanja - da bi kdaj prišlo do pomladi 1990. Slovenski narodni odbor je vsa leta pazil, da je brleča lučka za svobodno Slovenijo ohranila svoj plamen v svetovnem političnem prostoru, čeprav so jo velikokrat drugi dogodki zakrivali. In spet sem našel v našem tedniku potrdilo o njihovem trudu v besedah ustanovitelja **SVOBODNE SLOVENIJE** Miloša Stareta:

PRAZNOVANJE PLEBISCITA

V Sloveniji je 26. december državni praznik - dan samostojnosti. Pred desetimi leti so uradno razglasili rezultate plebiscita o osamosvojitvi Slovenije. V počastitev praznika so v cerkvi Sv. Jakoba nad Medvodami pripravili srečanje, na katerem se je zbrala številna množica ljudi. Mašo za domovino je daroval ljubljanski pomožni škof Alojz Uran, ki se je spomnil tedanje edinosti slovenskega naroda, ki je pripeljala do samostojne države. Slavnostni govornik Janez Dular pa je poudaril izjemen pomen takratne plebiscitarne odločitve.

Heimatdienst proti slovenščini

Koroški Heimatdienst (KHD) je napovedal, da bo v letu 2001 okrepil „boj proti kolektivni krivdi in odgovornosti naroda za nacistične zločine ter s tem povezanimi milijardnimi odškodninskimi zahtevki“. Poleg tega je napovedal, da bo na avstrijskem Koroškem nasprotoval vsem poskusom za razširitev slovenščine kot uradnega jezika in namestitve dvojezičnih krajevnih tabel na podlagi ozemeljskega načela.

KHD je še sporočil, da ne bo privolil v spreminjanje uredb o uradnem jeziku in krajevnih tablah brez predhodne obveščenosti prebivalstva in dokazov o dejanski potrebi po tem.

S temi izjavami je Heimatdienst dokazal svojo demokratičnost, saj nastopa proti sodbi ustavnega sodišča.

„Kakor smo že v domovini postavili zahtevo po slovenski narodni državi, tako danes ugotavljamo, da ni nikogar, ki ne bi želel svobodne slovenske države. Saj to je naravno. Toda kadar mislim na ustvarjanje slovenske države, se mi zdi, da je najbolj verna primerjava z gornikom, ki si je zastavil cilj, da prepleza strmo steno in pride na vrh gore po poti, kamor še ni stopila človeška noga. Previdno se vzpenja v steni in večkrat zabije klin, da se opre in nato napravi varen korak navzgor. Če ga doleti neurje, se umakne v steno in čaka, da gre vihar naprej. Nato zopet nov klin in se potegne višje, počasi z vso previdnostjo, da ne pade v prepad. Pot do vrha je težka in nevarna. Le z vztrajnostjo in previdnostjo bo zmagal.

In tako moramo delati mi pri ustvarjanju slovenske države. Večkrat moramo zabiti klin varnosti, da nam omogoči nadaljnji vzpon. Umaknemo se v zavetje, kadar prihrumi vihar, nato nadaljujemo pot, strmo in težko, do cilja, do slovenske države. Ko bo cilj dosežen, naj Slovenci v svobodni slovenski državi svobodno odločijo, kako se bodo povezali z narodi Jugoslavije v tako skupnost, da bo temeljila na svobodi, enakopravnosti in suverenosti narodov in držav. Samo skupnost, zgrajena na teh temeljih, more prinesiti srečo in mir.“

(Iz govora na obletnici Doma v Berazategui, Sv. Slov. 22. novembra 1973, šte. 47.)

Te besede so povzetek dogodkov izpred desetih let. In tako Stare kot mnogi drugi politični delavci v zdomstvu tega trenutka niso dočakali z nami. Mi pa uživamo Slovenijo brez komunističnega režima tudi po njihovi zaslugi.

GB

BAJUK IN JANŠA NA MEDNARODNI KOFERENCI

Druge konference novih demokratičnih strank iz Srednje in Vzhodne Evrope, ki se je sklenila v Budimpešti, sta se udeležila tudi sopredsednika koalicije Slovenija, Andrej Bajuk in Janez Janša. Slovenska predstavnika sta imela ob konferenci vrsto ločenih pogovorov s predsedniki vlad in parlamentov sodelujočih držav, osrednjo pozornost pa sta namenila posledicam vrha EU v Nici in sodelovanju novih demokratičnih strank Srednje in Vzhodne Evrope. Konference so se udeležile delegacije iz 14 držav.

Dogovor z Vatikanom?

Na ugibanja, da naj bi se ZLSD vzdržala pri glasovanju o sporazumu z Vatikanom, je premier Drnovšek 19. decembra zatrdil, da takšnih dogovorov ni in da sta obe stranki pristali na koalicijski sporazum, ki ima jasno določene cilje.

Sicer je po njegovih besedah sporazum z Vatikanom morda manj precizno definiran in glede vsebine še nedokončen, saj pogajanja o tem sporazumu še niso zaključena in sporazum še ni v procesu ratifikacije v DZ. Pogajanja se bodo verjetno še nadaljevala, če bo za to interes, (zanimivo, pri bivših komunistih ga gotovo ni!, op. ur.) je

Kučanova sloga

Morda si bo kdo iztekajoče leto spomnil po treh vladah. Toda če sem iskren, se mi zdi, da smo to leto imeli le dve vladi. Prva in tretja sta pravzaprav isti. Le vmes je bil premor, tako, da Slovenci sploh lahko se verjamemo v demokracijo. Sicer bi kdo res dobil občutek, da zmorejo vladati samo eni. Naj se zdi se tako poenostavljajoče - toda vprašajte kogarkoli: Nikomur se ne bo zdelo v redu, da v vladni palači in v vladnih stolčkih sedijo samo eni in isti ljudje. Ne samo, da spremembe razveseljujejo življenja ljudi, gre za globlji problem: Vladna garnitura, ki vlada leta in leta, mandat za mandat, se na vladanje lahko tako navadi, da se ji zdi, da bo vladala večno in torej ne bo nikogar, pred katerim bi morala polagati račune. Nepravilnost lahko sledi nepravilnosti, pa kaj potem, saj tako ali tako ne bo nikogar, ki bi jih odkril, nikogar, ki jim bo po izteku mandata pregledal račune. Ob sedanji veliki koaliciji v Sloveniji ima pozicija lahko res občutek, da ni nikogar, ki bi ji resno pogledal pod prste. Ko bi vsaj mediji opravljali svojo kritično vlogo čuvarja, ki gleda na napake v družbi, ne pa da jih je večina tako hlapčevsko vdanih do

sedanje vladne garniture. Včasih se mi zdi, da komentatorji kar tekmujejo, kdo bo več gnojnice zli po prejšnji vladi in se globlje priklonil sedanji. Oh, ohranimo vsaj enotna merila!

Najbrž se bo kdo iztekajoče leto spomnil tudi po neprestanih pozivih k slogi. Lepo. A verjemite, da me pozivi predsednika republike k narodni slogi in strpnosti res ne prepričajo. Ko gre za Kučanovo stvar, takrat poziva k slogi, in če mu kdo nasprotuje, kaže nanj kot na velikega razbijalca narodove sloge in nekako tarna, da v Sloveniji res ne more iti bolje, ko pa so vedno nekateri, ki mislijo drugače kot misli narod, oziroma on in njegovi somišljeniki. Najbrž si predsednik slogo zamišlja tako, da bi vsi mislili tako kot misli on. Hvala za tako slogo. Je pa premeten, ko si on vzame pravico do drugačnega mnenja. Takrat poudarja, da je to pač pluralizem in demokracija, kjer ima vsakdo pravico do svojega mnenja. Lepo, le da se bo moral Milan Kučan navaditi, da tudi tisti, ki imajo drugačno mnenje kot on, živijo v demokraciji.

Komentar Radia Ognjišče,
29. decembra 2000

SLS+SKD: Spora v vodstvu stranke ni

Informacije o domnevnem sporu med Marjanom in Janezom Podobnikom ter predsednikom stranke Francem Zagožnom so se v medijih pojavile po seji izvršilnega odbora SLS+SKD 21. decembra, na kateri naj bi prvooimenjena predlagala, da stranka zapusti vladno koalicijo. Tiskovna predstavnica SLS+SKD Barbara Gračner je te izjave zanikala.

Vodstvo SLS SKD in njene notranje

struje imajo velike probleme pri iskanju primerne naslednika.

Šlo naj bi med odsluženim poslancem Francem Potočnikom in enim od bratov Podobnik, demokrščanska struja niha med Ivom Bizjakom in dr. Jožetom Duhočnikom, večinski del baze pa naj bi se čedalje bolj oddaljal od Francija Buta, ki je bil med najresnejšimi kandidati za ta položaj.

Andrej Bajuk o novi vladi in parlamentu

Andrej Bajuk, vodja poslanske skupine NSi: „Vladajoča koalicija nosi odgovornost za demokratičnost delovanja državnega zbora. V preteklih dveh mesecih se je pokazalo, da ne upošteva drugačnih pogledov in mnenj. Pri vseh ključnih odločitvah se je obnašala kot valjar, ki pomendra vse, kar mu stoji na poti. Najprej so na nezakonit način sestavili vlado, nato pa so v izredni naglici spremenili še pokojninsko zakonodajo. Pokojninski sistem se ne sme spreminjati brez jasnih sistemskih rešitev po

dejal Drnovšek in opozoril, da obstaja načelno strinjanje, da se sporazum (a kakšen? op. ur.) sprejme. Sicer pa je že prejšnja Drnovškova vlada sklenila, da se da sporazum v presojo ustavnemu sodišču, če bi obstajali dvomi v njegovo ustavnost, je dodal.

STRAN 4:

Komunisti in protestanti

Zgodilo se je v Sloveniji...

Iz življenja v Argentini

Tone Mizerit

DEDEK MRAZ SE VRAČA

Dedek Mraz je konec leta s spremstvom obiskal Ljubljano. Najprej je pred Magistratom pozdravil Ljubljančane in predstavil svoje spremstvo, nato pa tudi na Prešernovem trgu, zatem pa se je sprevod nadaljeval po Wolfovi ulici do parka Zvezda. V sprevodu so bili znani junaki iz slovenskih pravljic in pesmic. Sprevod je pripravil KUD France Prešeren, finančno ga je omogočilo mesto Ljubljana.

SILVESTROVANJE

V večini slovenskih mest so organizirali silvestrske zabave na prostem. Zabava na treh prizoriščih v središču Ljubljane, na Kongresnem, Prešernovem in Mestnem trgu, je na ulice privabila večdesettisočgla-vo množico. Bilo je precej bučno, tudi zaradi uporabe petard, večjih incidentov pa ni bilo. Ob prehodu v novo leto je mesto razsvetlilo sedemminutni ognjemet. Ob polnoči je prebivalce Ljubljane nagovorila županja Viktorija Potočnik, v zrak pa so nato spustili bele balone.

SLOVENSKI PARLAMENT IN DAVČNA UTAJA

Slovenski poslovni časnik Finance je zaradi suma davčne utaje vse poslance sedanjega in prejšnjega sklica državnega zbora prijavil davčni upravi.

Novinarji Financ so ugotovili, da poslanci uporabljajo službene telefone tudi v zasebne namene, vendar jim pri tem ni potrebno plačevati stroškov, prav tako se od tega zneska ne obračunavajo davki in

prispevki. Časnik Finance je davčno upravo pozval, naj ukrepa v skladu z veljavno davčno zakonodajo. Tako bi morala od vseh ugotovljenih zasebnih pogovorov oziroma zneska naložiti delodajalcu plačilo davkov in prispevkov, ki se plačajo tudi od plače. Poslanci bi morali, iz svojega žepa seveda, plačati tudi kazni za tovrstne prekrške.

IZOBESIL SLOVENSKO ZASTAVO V ISTRI

Hrvaška Istrska policijska uprava je sporočila, da so proti Jošku Jorasu vložili prijavo zaradi prekrška, ker je ob slovenskem dnevu samostojnosti na svoji hiši izobesil slovensko zastavo in zastavo občine Piran. Tiskovna predstavnik uprave je dodala, da so Jorasa prijavili zaradi kršenja zakona o javnem redu in miru ter da je Joras po opozorilu policije zvečer zastavi umaknil.

RUPEL O SLOVENCIH NA KOROŠKEM

Zunanji minister Dimitrij Rupel je sprejel predstavnike slovenske manjšine v Avstriji. Kot je izjavil po pogovorih, so na srečanju izrazili zadovoljstvo ob nedavni odločitvi avstrijskega ustavnega sodišča, ki je priznalo uradno rabo slovenščine tudi v krajih, kjer živi manjši delež Slovencev kot je doslej določala uredba avstrijske vlade.

Minister je napovedal, da se bo v začetku prihodnjega leta na Dunaju srečal z avstrijsko zunanjo ministrico Benito Ferrero-Waldner, s katero bosta govorila tudi o zaščiti manjšine.

Z dialogom do ljubezni in miru

Dialog je naloga za celotno človeštvo in odlično orodje za uresničevanje civilizacije ljubezni in miru, je med drugim zapisal papež Janez Pavel II. ob 1. januarju, svetovnem dnevu miru in letu dialoga med kulturami, ki ga je razglasila OZN. Papeževa mirovna poslanica se imenuje *Dialog med kulturami - za civilizacijo ljubezni in miru*.

Papež opozarja, da človeštvo vstopa v novo obdobje svoje zgodovine z ranami, ki še niso zaceljene. „Številne pokrajine trpijo zaradi ostrih in krvavih sporov. Človeštvo doživlja težave pri uresničevanju solidarnosti med ljudmi različnih kultur in civilizacij, ki vedno tesneje sobivajo na istem območju in vplivajo druga na druga.“

Papež ponuja nekaj napotkov, kako se

izogniti tovrstnim konfliktom: „*Ljubezen do domovine je vrednota, ki jo je treba gojiti, vendar brez ozkosti. To pomeni, da moramo hkrati ljubiti tudi celotno človeško družino. Izogibati se je treba tistim patološkim pojavom, pri katerih čut pripadnosti dobi značaj samopoveličevanja in izključevanja drugačnosti ter se razvija v nacionalistične, rasistične in do tujcev sovražne (ksenofobične) izrazne oblike. Čeprav je po eni strani pomembno, da cenimo vrednote lastne kulture, se je po drugi strani treba zavedati, da ima vsaka kultura nujno tudi svoje meje, saj je izrazito človeški in zato zgodovinski določen pojav.*“

Mirovno poslanico je v Ljubljani predstavil ljubljanski nadškof dr. Franc Rode s primernim nagovorom.

Zgodba z Robbovim vodnjakom še ni končana?

Predstavniki Civilne pobude za ohranitev Robbovega vodnjaka so v Ljubljani povedali, da polemika okoli Robbovega spomenika še ni zaključena.

Civilna pobuda je 21. in 23. avgusta 2000 ljubljanski županji Viki Potočnik in ministru za kulturo Rudiju Šeligu predala petico, v kateri je zahtevala ustavitve premestitve Robbovega vodnjaka izpred Magistrata v prizidek Narodne galerije. Ker odgovora po mesecu dni niso prejeli, so 10. novembra ponovno pisali na oba naslova in zagrozili s tožbo, če odgovora ne bodo prejeli v tednu dni.

Ponovili so stara stališča, da je Robbov vodnjak kot objekt naravne in kulturne dediščine tako izjemnega pomena, da projekt predstavitev zasluži ponovno preverjanje. Poslali so tudi pobudo na ministrstvo za kulturo, da se vodnjak nemudoma razglasi za spomenik državnega pomena in tako postane bolj nedotakljiv.

Čudno se nam zdi, da se nekaj ljudi tako zaganja v premestitev vodnjaka. Saj po vsem svetu take spomenike, ki jih načne zob časa ali razpoke, spravijo v muzeje, na njihovo mesto pa postavijo perfektno kopije, kakor mislijo narediti tudi s tem vodnjakom.

Stopili smo v novo leto. Pišemo že 2001 in ga bomo še naprej pisali pod zvezdo politike. Zakaj? Ker bo znova volilno leto s posebnim pomenom.

PO POTI DEKRETA

Prav volitve zaznamujejo delovanje vlade v zadnjih tednih in ga bodo tudi v bodoče zaznamovale. Dekreti, ki jih je podpisal De la Rúa zadnje dni pred koncem leta, so res sad zahteve Mednarodnega denarnega sklada (FMI). A so tudi posledica potrebe, da se „umazano delo“ opravi čim prej, tako da za prihodnje leto ostanejo le bolj sladki grizljaji.

Med snovi teh dekretov spada bistveno reforma ustanov socialnega skrbstva, ki so bile doslej v rokah sindikatov. Nato sprememba pokojninskega sistema, plan javnih del, itd. Kar se tiče socialnega skrbstva za delavce, je prvi korak napravil že Menem. Te organizacije so bile doslej v rokah sindikatov. Ti so prejimali delavske in podjetniške prispevke. Zlasti podjetniške so v zadnjih letih občutno zmanjšali in v nekaterih primerih ukinili. Vendar je ta sektor letno obratoval v višini 4.500 milijonov dolarjev.

To je prevelika številka, da ne bi vzbudila poželenja privatnih družb, ki se ukvarjajo z zdravstvom. Menem je z dekretom odprl vrata zamenjavi med različnimi sindikalnimi ustanovami. Dotlej so časnikiarji mogli biti vpisani le v časniškarskem zdravstvenem sistemu, tekstilci v tekstilnem, kovinski delavci v svojem itd. Po Menemu se je vsak delavec prosto lahko vpisal v katerokoli sindikalno socialno ustanovo. De la Rúa pa je šel še korak naprej, česar se niti Menem ni upal: odprl je možnost, da se lahko delavci in sploh uslužbenci iz sindikalnih ustanov preselijo v katerokoli privatno. O tem smo svojčas že pisali. Sedaj je to že podpisano dejstvo ne glede na sindikate, ki napovedujejo nove boje in nove stavke za marec.

Prav tako zapletena je pokojninska reforma. Temeljna sprememba je, da država v določenih primerih ne bo več plačevala temeljne pokojninske storitve. Starost upokojitve za ženske se dvigne od 60 do 65 let (lahko se upokojijo tudi pri 60, a pokojnina bo nižja). Te spremembe ne bodo prizadele sedanjih upokojencev, pač pa vse, ki se bodo upokojili po 1. maju.

Kar se pokojninske reforme tiče, je sprožila val ogorčenja in tudi nasprotovanja v vladi sami. Radikalna stranka je sicer precej enotno podprla predsednika, Solidarna fronta pa je ta korak osporavala. Zato je bilo tudi jasno, da zakonski osnutek ne bo prodril niti skozi poslansko zbornico, da o senatu sploh ne govorimo. Enoten nastop peronistov in frentistov je predsednika prepričal, da je edino dekret tista pot, ki ugodno zahtevam FMI. Pohitel pa je s podpisom iz dveh razlogov: da se do prihodnje volilne kampanje stvar pozabi in pa da bi zunanje veleposojilo čimprej sprožilo val rasti v gospodarstvu.

SENATORJI IN SODNIKI

Te polemike so znova pokazale, kako malo enotna je vlada Povezave in še, kako različno mislijo celo znotraj Solidarne fronte. Tu se je pojavil spor med Patricio Bullrich, ki vodi ministrstvo za delo, in bivšim podpredsednikom države. Chacho Alvarez se je pritožil, da v vsem tem postopku fronta dejansko ni imela besede. Ob tem pa ni pomislil, da je ni imela tudi zaradi tega, ker je on tako nenadoma in nepremišljeno zapustil mesto podpredsednika države.

Sedaj pa bodo kmalu prišle na vrsto izbire kandidatov za liste bodočih volitev. Kar se poslanske zbornice tiče, kjer bodo zamenjali polovico njenih članov, stvar ni toliko zapletena. Več pozornosti priteguje

senat. Po določitvi ustavne reforme se bo letošnje leto senat v celoti zamenjal. Prenehali bodo mandati vseh senatorjev in v vsaki provinci bodo direktno volili tri nove. Ne smemo pozabiti, da so doslej senatorje določale provincijske skupščine in sicer dva za večino in enega za manjšino.

Senat je danes gotovo ena najbolj deskreditiranih ustanov v državi. Če je kaj manjkalo, je bil to odlok sodnika Liporaccija, ki je 29. decembra razsodil, da nima nobenega vrednega elementa, da bi kakega senatorja obtožil v sklopu afere podkupovanja, čeprav je pred meseci trdil, da ima dovolj dokazov, da je do dejanske korupcije prišlo.

Razsodba je sumljiva v več ozirih. Prvič v teh protislovnih izjavah, ki jih je bilo polno v teku postopka. Drugič, ker je Liporacci sam predmet raziskave s strani senatorjev, ker je osumljen nepoštenega obogatitja. Tretjič, ker bi zaradi teh okoliščin Liporacci moral to zadevo prepustiti kakemu drugemu sodniku, in končno, ker je razsodbo objavil zadnji delovni dan v letu, za čemer pride en mesec sodnih počitnic in se katerikoli priziv lahko vloži šele 1. februarja. Državni tožilec je že napovedal, da se bo pritožil na višjo instanco, a vse kaže, da bo prej zapadel mandat sedanjim senatorjem, predno bo lahko nad njimi izrečena kaka poštna sodba.

VSAK IŠČE SVOJE MESTO

Vrnimo se k volitvam. Za poslanska kandidatska mesta bo hud boj. Še huji pa za senatorska. Vendar na splošno peronizem upa na zmago, ki je ni mogel doseči pred dvema letoma. Doslej stvari kažejo ugodno. Ljudje so z vlado nezadovoljni, kriza se pozna in osebnosti, v katere so polagali mnogo upanja, so se izkazale najmanj za neuspešne.

V Povezavi pa prav zato skrbno iščejo kandidatov. Mnogo upanja sicer stavijo na napoved, da bo novo veleposojilo (blindaje) povzročilo gospodarsko rast, plan javnih del pa znižal število brezposelnih. Najbolj zanimivo pa je, da se v prestolnem mestu govori o bivšem podpredsedniku Alvarezu kot o najbolj možnem kandidatu za prvega senatorja. Res je, da predstavlja Solidarno fronto, kateri pripada to mesto in da je zanj pač sposoben. Vendar le čudno zgleda, da se bo kot senator vrnil tja, kjer je pogorel kot vodja in predsednik. Če kot podpredsednik države in predsednik senata ni mogel napraviti reda in doseči prozornosti, kaj naj stori kot navaden član. Vendar v stranki smatrajo njegovo kandidaturu kot politično vredno in vztrajajo na njej. Za spremstvo bi mu bila iz radikalnih vrst Cecilia Felgueras, ki je že „drugomestnica za vse“. Bila je funkcionarica socialne ustanove za upokojence, podžupanja (mesto, ki bi ga morala zapustiti) in sedaj kandidatka za drugo senatorsko mesto. Res je, da vzbuja simpatije med volilci, a ti se tudi naveličajo videti iste figure na vedno novih volilnih listah.

Ko že govorimo o volitvah, omenimo, da bivši minister Cavallo še vedno vztraja na svoji ideji, da bi bilo treba voliti novega podpredsednika. Za mesto bi se seveda potegoval in mu ugaja bolj kot kandidatura za senatorja, mesto ministra ali pa vodje davčne revolucije, ki jo napoveduje vlada, pri čemer računajo vsaj s svetovalno, če ne že izvršno funkcijo bivšega ministra.

Pri kandidaturah tudi ne kaže spregledati izjavo, ki jo je te dni podal guverner province Buenos Aires Carlos Rackauf. Izrazil je svoje prepričanje da bo bodoči argentinski predsednik. Čeprav do volitev manjka več kot dve leti, je tako prehitel ostale tekmece znotraj stranke, ki so najmanj trije: bivši predsednik Menem ter guvernerja Reutemann in De la Sota.

Slovenci v Argentini

Zaključne prireditve Slomškove šole

Letos smo združili zaključek šole z družinsko nedeljo. 3. decembra se je v Slomškovem domu zbrala vsa šolska družina. Pričeli smo z otroško mašo, ki jo je daroval msgr. Jure Rode, pri kateri so otroci sodelovali s petjem, branjem beril in prošnjami. Nato je sledila kulturna prireditev. Vsak razred je pripravil kakšno točko. Napovedovala je Nani Šušteršič Rezelj. Po prihodu slovenske zastave je bil kratek pozdrav voditeljice, nato so naši najmlajši fantki pokazali, kako vozijo svoj avto, deklice pa, kakšne pridne peričice so, vsi skupaj so pa še povedali pesmice o rdeči žogi, o naši Maruški ter Jaz sem mala miška. Sledila je slovenska folklor naših malih ter prizorček o potrebi čiščenja zobkov. Četrty razred nas je popeljal v pregled slovničnih besed, naslednji pa nam je prebral črtico Korenina. Sledil je kratek prizor, kako se otroci pripravljajo, da bi razveselili mamico za njen dan, najstarejši pa so zaključili ta del prireditve s pesmijo Družina (Tone Kuntner) ter zapeli nekaj pesmi: Slišala sem ptičko pet, Veseli otroci ter Počitnice so tu.

Ker smo istočasno še imeli zaključek šole, se je osmi razred poslovil z deklaracijo Prešernove pesmi Orglar. Sledila je predaja zastave. Najboljša učenca osmega razreda (Marjan Loboda in Martin Pustavrh) sta predala zastavo najboljšim učenkam sedmega razreda (Erika Urbančič, Monika Kinkel in Andrejka Loboda). Od osmošolcev se je poslovil njihov razrednik Marjan J. Loboda. Spomnil se je pokojnih ravnateljic Anice Šemrov in Helene Zupan Malovrh ter želel hitro okrevanje katehetu msgr. Jožetu Škerbcu. Otroke je navduševal za nadaljnje šolanje in jim želel, naj ostanejo med seboj prijatelji in redni obiskovalci Slomškovega doma. Osmošolci so dobili spričevala, fotografijo in knjigo v spomin na Slomškovo šolo, nato se je Matija Jakoš zahvalil v imenu osmošolcev vsem učiteljem. Gospa voditeljica se je zahvalila vsem, ki so ji med

letom stali ob strani: katehetu, učiteljem, odboru staršev, otrokom pa je priporočala, da izrabijo čas počitnic za poglobitev znanja slovenskega jezika. V imenu odbora staršev se je zahvalila vsem učiteljem Nežka Kastelic Ribnikar ter jim razdelila lepa darila. S pesmijo Zahaja sonce smo se poslovili od zastave in osmošolcev. Sledilo je skupno kosilo, ki so ga pripravili starši, popoldne pa še igre za otroke, ki jih je vodila Alenka Čop Malovrh.

Letos je hodilo v Slomškovo šolo 105 otrok. Voditeljica šole je bila Saša Zupan Omahna, verouk je poučeval msgr. Jože Škerbec, učitelji pa so bili Olgi Bohinc, Patricija Mugerli, Lučka Vombergar, Marjana Grabnar, Helena Rode, Nani Šušteršič Rezelj, Mateja Hribar Smole, Mojca Vombergar, Meta Debeljak Vombergar ter Marjan Jože Loboda. Petje sta poučevala Sonja Zorko Snoj in Pavel Erjavec, telovadbo pa Franci Urbančič, Marjana Teraš in Tatjana Javoršek. V odboru staršev so bili Nežka Kastelic Ribnikar, Karla Malovrh Jakoš, Sandra Malovrh Jakoš in Silva Škerlj Zakrajšek.

Otroke Slomškove šole je tudi letos obiskal Miklavž. Angelčki so malo zaplesali, seveda pa niso manjkali parklji, ki so kot vedno nagajali.

Letos so otroci imeli tudi taborjenje. 16. decembra so se zbrali v Domu. Najmlajši so ostali samo v soboto, večji so pa prespali in zaključili to srečanje z nedeljsko mašo. Veliko so se igrali in imeli so tudi pripravo na božič. To taborjenje so pripravile Alenka Čop Malovrh, Helena Rode, Olgi Bohinc in Patricija Mugerli. Istočasno so osmošolci odšli s svojim razrednikom (Marjan Jože Loboda) in pomočniki (Matjaž Omahna, Rudi Potočnik in Pavlinka Vombergar) na tridnevno potovanje v Pinamar, da si v prijetnem vzdušju utrdijo svoje prijateljstvo.

MV

Božič 2000, novo leto 2001

Ko se je prižgala na adventnem venčku četrta sveča, smo se zavedli, da je božič pred vrati in da se izteka leto tisočletja, za kristjane jubilejno leto našega odrešenja. Na božični dan je bila v domu slovesna služba božja, ki jo je daroval prelat Jože Guštin ob petju mladinskega zbora (Pavel Erjavec) in ljudskega petja (na orgle spremljal mojster Jože Omahna). Pri prošnjah smo se še posebej spomnili našega obolelega dušnega pastirja-prelata Jožeta Škerbca in prosili za njegovo zdravje. Velike jaslice v dvorani je postavil Marcel Brula. Po maši so bili povabljeni vsi številni udeleženci na vrt Slomškovega doma, kjer so otroci iz slovenske šole prisrčno predstavili žive jaslice. Sonja Zorko Snoj in Helena Rode sta pripravili božične prizore z besedili in petjem božičnih pesmi tako otrok kot vseh navzočih ob primerni sceneriji in kostumih.

Že po končani maši je podpredsednica Doma prof. Neda Vesel Dolenc voščila vsem v imenu odbora doživete božične praznike, v imenu odseka Zveze žena in mater pa Pavla Kovač Škraba, po pesmi Sveta noč v zaključnem božičnem prizoru pa je povabil predsednik Marjan Jože Loboda vse navzoče v gostinski salon k božičnemu zajtrku. V večernih urah je imela mladina v Domu tudi božičnico.

Na zadnji večer v letu pa je bilo v Domu družinsko silvestrovanje. Bogata večerja in

šaljivi prizori, ki so jih pripravili mladi, so ustvarili veselo razpoloženje. Ko je udarila ura polnoč in so zažvenketali kozarci ob napitnicah, poletni večer pa je zažarel v svitu umetnih ognjev, so se združila vsa srca v eni sami želji: Naj nam bo srečno leto 2001!

J.T.

ZASUK V PARLAMENTU

Izid javnega glasovanja o predlogu za izvolitev Darje Lavtižar-Bebler (LDS) na mesto varuhinje človekovih pravic je tak, da je med 79 poslanci za izvolitev glasovalo 56, proti pa 23 poslancev, tako da ni bila izvoljena. Proti izvolitvi so glasovali vsi prisotni poslanci opozicijskih SDS, NSI in SMS ter del poslancev SLS+SKD. Kandidatko pa so nasprotno podprli vsi prisotni poslanci LDS, ZLSD, DeSUS, SNS in poslanca narodnosti.

SLOVENSKA KNJIGA V RUSIJI

V prostorih Knjižnice ruske Akademije v St. Petersburgu so odprli veliko razstavo „Slovenska knjiga 1678-1930“ in predstavili prvi katalog 950 slovenskih knjig, ki jih hrani knjižnica. Nekaj deset naslovov je izključno v njeni lasti in niso evidentirani drugod po svetu.

Tri leta že pojejo

V torek, 12. decembra je bila zaključna prireditev Otroškega zbora Zedinjene Slovenije. Kot vsako leto so se zbrali starši otrok, prijatelji zbora in sploh ljubitelji petja na srečanju, predno počitniška doba odredi premor v vajah in nastopanju.

Prireditve je bila v pritličju Slomškovega doma, kjer je bil gostinski prostor preurejen v malo dvorano. Tam so bile razstavljene fotografije s potovanja zbora v Rosario, medtem ko je bil na televizorju predvajan film posnet na istem potovanju.

Ob osmih so pred zbrane goste prišli mali člani zbora, ki so jih navzoči sprejeli z močnim ploskanjem. Zbrane goste je nato pozdravila in napovedala program Nežka Kržišnik. Zbor je najprej pod vodstvom Marte Selan zapel **Polževo ženitev** v priredbi Slavka Mihelčiča (solisti: Marjana Fantini, Andrejka Loboda, Ceci Malovrh, Marjanka Oblak, Dafne Ribnikar, Agustina Zakrajšek, Nadja Bedoyan, Marjana Klareich, Natalija Kržišnik, Zofi in Viki Loboda, Erika Malovrh in Ana Klara Zafra). Sledila je **Jurjevanje**, besedilo Fran Žgur, harmonizacija Emil Adamič, in nato troglasen kanon **Klipe klope** Slavka Mihelčiča (spremljava na flavte Andrejka, Zofi in Marjan Loboda, Marjanka Oblak, Cintija Seljak, Dafne Ribnikar in Boštjan Montañez). Na vrsto sta prišli argentinski **Arroz con leche - Tengo una muñeca** ter za konec božična **Huachi torito** (spremljava na kitari Sonja Modic in Marjan Godec). Seveda so po navdušenem ploskanju mladi pevčki morali dodati še eno pesem in nato na posebno zahtevo še uspešnico **Čarovnica**. Kot vedno je zbor spremljala na klavirju prof. Andrejka Selan Vombergar.

Nežka Kržišnik se je nato v imenu zbora zahvalila vsem tistim, ki spodbujajo in spremljajo delo zbora: odboru Zedinjene Slovenije, pod katere okriljem deluje zbor,

in predsedniku Tonetu Mizeritu, Slomškovega domu, ki vedno nudi svoje prostore za vaje zbora, vsem staršem, posebno še odboru mamic, ter vsem tistim, ki vedno radi priskočijo na pomoč.

V pogovoru s starši je bila izražena želja, da bi se vsakemu članu, ki zapusti zbor, podarila diploma v znak hvaležnosti za sodelovanje. V letu 1998 sta v zboru dopela Marjana Kržišnik in Luka Šuštaršič, v 1999 Veronika Kržišnik, letos pa Erika Malovrh, Marjana Klareich in Marjan Godec. Omenjeni zadnji trije so se po prejemu diplom tudi izrekli pevovodkinji Marti Selan občutno zahvalo, med katero ni manjkalo solzic ob slovesu.

Zbrane je nato nagovoril še predsednik Zedinjene Slovenije Tone Mizerit. Zahvalil se je Marti Selan za vse požrtvovalno delo, Andrejki Selan Vombergar in odboru staršev za pomoč, mladim pevčkom pa za navdušenje pri vajah in nastopih. V imenu Slomškovega doma je nato pozdravila podpredsednica prof. Neda Vesel Dolenc in izrazila pričakovanje snidenja prihodnje leto.

Po končanem programu in pozdravih je sledil še prigrizek, na katerega so bili povabljeni vsi navzoči. Tako se je zaključilo letošnje delovanje. Otroški zbor Zedinjene Slovenije je tako zaključil že tretje leto neprekinjenega delovanja. Pod vodstvom Marte Selan je letos med drugim delovanjem uspešno nastopil ob prazniku slovenske državnosti v Slovenski hiši, na mladinskem pevsko-glasbenem večeru, pred argentinsko publiko na srečanju otroških zborov v katedrali v San Justo in izvedel potovanje v Rosario, kjer je pel med mašo v katedrali in imel nato koncert v domu Slovenskega društva Triglav. Želimo le, da bi se v prihodnjih letih to delovanje le še stopnjevalo.

-e.-t.

CARAPACHAY

Dve praznovanji

V Carapachayu smo imeli kar dve, sicer krajši, a prisrčni proslavi:

dvestoletnico rojstva našega prvega blaženega Slomška in enako obletnico našega največjega pesnika dr. Prešerna.

V nedeljo, 26. novembra smo se zbrali okoli oltarčka s Slomškovo sliko, slovenskim šopkom in zastavo. Ob zvokih pesmi „Glasnik prihodnosti“ so naši najmlajši prinesli svečke pred sliko, nekaj spominskih besed je bilo izrečenih in pod vodstvom Ani Klemenove so šolski otroci zapeli pesem „Anton Martin Slomšek“.

Sonja Kolenc in Andrej Žnidar sta z občutkom podala „Slomškov očenaš“. Še skupna pesem „V nebesih sem doma“ in že smo si ogledali razstavo knjig, videokaset, značk, slik rojstnega kraja, celo stekleničico Slomškovega vina itd. Vsi smo dobili tudi spominske podobice.

3. decembra pa smo imeli na odru veliko sliko našega Prešerna, skupaj z zas-

tavo. Vseh osem kitic „Zdravljice“ je lepo deklamiral Sandi Žnidar. Bil je še kratek povzetek Prešernovega življenja in dela ter njegove dobrote do revežev in otrok.

Za spomin smi vsi dobili sličico s sonetom in slovenskimi trakovi, da se bomo vsakokrat, ko odpremo knjigo, srečali z njegovim lepim obrazom in se spomnili nanj, ki je sredi nemškega ozračja tako neutrudno in uspešno delal za našo kulturo.

Marjana Pirc

CIRIL TURK

Slavje v Stuttgartu

V novembru lani so Slovenci na Württembergem praznovali 40-letnico obstoja svoje verske skupnosti. Stuttgart je bilo že vseskozi glavno središče njihovega verskega, socialnega, kulturnega in družabnega življenja, zato so praznovali tamkaj. Poleg tega mesta so bile slovenske „župnije“ še v Reutlingenu, Ravensburgu in Ulmu.

„Bogu otroci, narodu sinovi, nikomur hlapci“ so zapisali na svojo izseljensko zastavo, ki jih spremlja ob raznih priložnostih. Ob omenjenem slavlju sta prejšnji in sedanji slovenski izseljenski duhovnik Ciril Turk in Janez Sket priredila knjigo pod naslovom „Slovenci na Württembergem - Nova domovina v Cerkvu“, ki obsega 200 strani.

V besedi in sliki prikazuje pestrost življenja slovenske skupnosti. Knjiga je izšla 450 let po Trubarjevi izdaji prve slovenske knjige, ki je zagledala dan prav v tej nemški deželi.

Jubilejno praznovanje je obsegalo tri prireditve. V nedeljo, 12. novembra, je bila predstavitev omenjene knjige, povezana s kratkim kulturnim sporedom. Rojake je knjiga navdušila. Nekateri so jo kupili tudi po več izvodov, da jo bodo lahko podarili

svojim sorodnikom kot primerno božično darilo.

V soboto, 18. novembra, so nekdanji in sedanji ožji sodelavci v slovenski verski skupnosti pozdravili v svoji sredi ljubljanskega nadškofa dr. Franca Rodeta, ki je prišel v Stuttgart na jubilejno proslavo birmovat. Ob skupni večerji in sproščenem ozračju so izmenjali marsikatero misel o življenju skupnosti in nadškof Rode je z zanimanjem sledil tovrstnemu prikazu v filmu.

Glavna slovesnost je bila v nedeljo, 19. novembra, povezana s slovesno mašo in birmo šestih slovenskih kristjanov ter kulturnim sporedom. Cerkev sv. Konrada, kjer se sicer Slovenci zbirajo k nedeljskim mašam od leta 1974 dalje, je bila to pot seveda polna kot le redko, saj je bilo navzočih nad 500 vernikov. Beseda ljubljanskega nadškofa je segla poslušalcem v srce. S kora so se oglasili pevci Domačega zvona pod vodstvom organista Damjana Jejčiča.

Po slovesnosti so odšli udeleženci v župnijsko dvorano, da se poveselijo še naprej ob kozarčku, kavi in domačem pecivu ter zakuski ob večeru narodnih plesov in skupnega petja.

Komunisti in protestanti

Mestna občina Ljubljana in Slovensko protestantsko društvo Primož Trubar sta pred ljubljansko mestno hišo pripravila obeležitev 400. obletnice požiga protestantskih knjig, ki se je na tem mestu zgodil 23. decembra leta 1600.

Dogodek je potekal pod geslom Vrnimo ljudem knjige, saj so organizatorji za to priložnost zbrali več kot 1700 knjig, ki so jih razdelili udeležencem. Ob tej priložnosti so otvorili tudi bronasto spominsko ploščo, ki bo spominjala na dogodek izpred štirih stoletij. Pred mestno hišo so leta 1600 zažgali kar enajst vozov knjig, zato je na spominski plošči zapis, da so v času protireformacije na tem mestu zažgali več tisoč knjig. Med prireditvijo je pred mestno hišo potekalo ročno tiskanje na starem Guttembergovem tiskarskem stroju in ročna vezava knjig.

Do tu novica iz Ljubljane, ki pa potrebuje nekaj komentarjev. Najprej je sicer res, da so v protireformacijski vnemi katoličani - med njimi predvsem škof Hren - uničili veliko protestantskih knjig. A to ni bilo vandalско dejanje, kakor bi radi prikazali današnji oblastniki v Sloveniji z ljubljansko komunistično materjo županjo vred. Ovrednotiti moramo to dejanje s takratnega stališča, pred 400 leti, ko je bilo tako dejanje običajno, tako z ene kot z druge strani. Za pravšno oceno velja tudi vedeti, da je škof Hren ohranil Dalmatinov protestantski prevod sv. pisma, ki so ga lahko uporabljali tudi katoliški duhovniki. Pa tudi katoličani so po svojih močeh pripomogli, da je izšlo nekaj knjig, pisanih s katoliškega stališča. Pri tem upoštevajmo, da je veliko več protestantskih

oblastnikov po Evropi - predvsem v Angliji, dalo pobesiti več katoličanov kot obratno, v Sloveniji pa so protestante samo izgnali.

In še to: Govorijo o požigu knjig, ki so ga izvršili katoličani pred štirimi stoletji. Nihče pa se ne spomni uničevanja knjig, ki so ga izvršili pred nekaj desetletji komunistični barbari med revolucijo in po njej. Koliko knjig in važnih arhivov po gradovih in župniščih so zažgali iz verskega in stanovskega sovraštva. Ne samo knjig...

Naj navedem še primer, ki sem ga sam doživel. Ko je po zmagi OZNA vrgla našo družino na cesto, so takoj prišli s kamioni, zmetali nanje skozi okno najboljše knjige mojega očeta dr. Tineta Debeljaka - knjižnica je bila najbogatejša slovanska knjižnica v Ljubljani - druge knjige pa požgali - to je bilo leta 1945! - Kar so odpeljali, so nekaj knjig poprodali v lastni dobiček, druge porazdelili, nekateri najvišji funkcionarji režima in prefinjeni esteti in kulturniki pa so jih enostavno pokradli za svojo privatno uporabo. Mar ne bi pristojalo na hišo vzdati spominsko ploščo na ta barbarski dogodek. Mogoče bi ploščo brali še živi požigalci?

Pa še nekaj nam je padlo na misel. Ali ni bilo pred leti nekaj podobnega, ko so tam blizu pred škofijo postavili steber s prstom, ki je kazal na škofa Rožmana kot zločinca. Bila je čista in navadna laž, kot se je izkazalo. Vsaka stvar komunistom in njihovim naslednikom pride prav, samo da blatijo katoliško cerkev. Če je treba, privlečejo na dan stoletja stare stvari. Pri tem jih ne briga, če v komunističnem raju Trubarja niso ravno cenili, ker je nastopil proti kmečkim upo-

Pismo iz Nemčije

Spoštovani svobodni Slovenci, slovenski sosed, kamnosek, ki živi kakor jaz pretežno tukaj sredi Nemčije (poznava se še iz časov, ko je duhovni gospod dr. Franček Prijatelj bil med nami!), mi je posredoval izvod vašega časopisa in tako sem našel prvo medmrežno stran na vašem koncu oceana, mojstra fotografa Marka Vombegarja. Pravkar sem mu čestital k lepi in pregledni ureditvi! Hvala za vrsto informacij, ki sem jih na ta način dobil. V galeriji Bare Remec sem se vpisal v knjigo gostov (kako da vpisov ni več?).

Predlagam, da se povežemo z linkom, če vam ugaja tudi moja prezentacija, ki mi jo urejuje prijatelj Edo Lukman na Hrvaškem v medjimurskem Čakovcu, kjer že četrto leto vodi delavnico animiranega filma za otroke. To se pravi, da otroci sami delajo filme in to je precej edinstveno, saj so med drugimi tudi disneyevci bili kar dvakrat pri njem na obisku. Njegov naslov:

www.members.tripod.com/safcakovec

Pripravljamo nove strani z objavami naših projektov. Eden od njih je serija televizijskih oddaj o glasbi za velike in male otroke in strokovnjake, posebej še za take „brez posluha“. Morebiti pridemo do sodelovanja, saj bi naj bila zadeva globalna in s

čimmanj besedami, a te v čimveč jezikih.

Iz že teh nekaj nakazanih razlogov me zanimajo stiki z vsemi možnimi predstavni ki ne samo kulturnega življenja na vašem kontinentu. Ali mi lahko posredujete podatke in naslove? (V sami Sloveniji v zadnjem desetletju le teh začuda nisem mogel dobiti tudi ne od odgovornih združenj za te veze. Kljub medtem siloviti razširjenosti elektronske pošte je učinek prav obraten. Ljudje so pač ostali isti in se deloma zdaj skrivajo še bolj v molku...)

Pa še eno konkretno vprašanje glede prireditve, ki sem jih videl na spisku: CMOKEC POSKOKEC je zgodnica, ki sem jo tudi sam pred nekaj leti dramatisiral, gotovo na čisto drugačen način, kakor so to postavili pri vas, zelo pa me zanima prebrati vaš scenarij in zvedeti, kdo in kaj in točno kje.

Toliko za prvič. Želim vam vse najboljše pri dokumentaciji in ustvarjanju in radovedno pričakujem vaš odziv.

prav lep pozdrav

Janko Jezovšek

skladatelj, muzejček glasbenih igralk + lutkovno gledališče

E-pošta: jankoj@aol.com

<http://members.tripod.com/jankoj>

Slovenska Goethe in Luther

Nemški časopis Frankfurter Allgemeine Zeitung (FAZ) v izdaji 30. decembra obsežno predstavlja življenje in delo pesnika Franceta Prešerna in začetnika slovenske književnosti Primoža Trubarja, ki sta po navedbi avtorja postavila temelje slovenski nacionalni kulturi.

FAZ primerja Prešernovo življenje s slovenskim narodom in njegovimi prizadevanji za priznanje. V podrobnem opisu Prešernovega dela FAZ omenja Prešernovega prijatelja Matijo Čopa in njuna skupna prizadevanja za razvoj literature v slovenskem jeziku, za katerega sta menila, da je enakovreden nemškemu in drugim jezikom. FAZ omenja tudi bržkone največje Prešernovo delo Krst pri Savici in pesnikove težave z objavo Zdravljice, kot tudi številna druga dela.

8. februar, dan Prešernove smrti, je danes državni praznik. Njegovo delo je dokazalo, da je v slovenščini moč pisati literarna dela, in rešilo misel na narod in njegovo trdnost skozi vsa neugodna obdobja. FAZ tudi piše, da se po Prešernu imenuje najpomembnejša nagrada za književnost v Sloveniji.

Prešernovo pesniško ustvarjanje pa bi bilo komaj mogoče brez njegovega rojaka Primoža Trubarja, ki je živel tristo let pred njim, piše FAZ in dodaja, da Trubar tudi

rom, ki so za komuniste bili najbolj sveta točka v zgodovini slovenskega naroda, seveda do komunistične revolucije. In tudi jih danes ne moti, da je Trubar pri vsem svojem sicer kulturnem in velikem delu naravnost prostaško zabaval na katoličane. Npr. v neki svoji pesmi piše o župniku Mercini iz Kranja, da je „en papežnik, pravo hudičovo seme“, papeža proglašaja za Antikrista itd.

Novi oblastniki so zadobili pogum in so z vso silo navalili na katoliško Cerkev. Žal pa jim pri tem pomaga slovenska protestantska Cerkev. Pol procenta je v našem narodu protestantov in se tako zahvaljujejo vladi, da jim je dala državni praznik reforme. Zato uporabijo vsako priliko, da blatijo ali nasprotujejo katoliški Cerkvi. Njihovo delovanje še zdaleč ni ekumensko, kakor bi bilo pričakovati, ampak borbeno protikatoliško. Pač, plačati je treba vsako uslugo.

TD

predstavlja temelj slovenske nacionalne kulture, saj je v času reformacije utemeljil slovenski knjižni jezik. Ob obsežni predstavitvi njegovega dela FAZ imenuje Trubarja za „slovenskega Luthra“, ki je napisal dve temeljni slovenski deli, Abecednik in Katekizem.

FAZ piše, da so se ob 450-letnici izida prvih dveh slovenskih knjig Slovenci spomnili utemeljitelja slovenskega pisanega jezika in očeta slovenske literature, medtem ko so v nemškem mestu Kempten, kjer je Trubar osem let služboval kot župnik, že leta 1986 Trubarju posvetili spominsko razstavo ob 400-letnici njegove smrti, ko tedaj socialistična republika Slovenija še ni posvečala večje vrednosti „velikemu narodovemu sinu“.

FAZ še piše, da narodovo samoprečiščanje v letu 2000 ne bi bilo popolno, če se ne bi spomnil še prvih zapisov, ki dokazujejo njegov obstoj, in podrobno opiše tudi Brižinske rokopise.

SLOVENSKI LITERATI NA INTERNETU

Ob koncu Prešernovega leta so na spletu postavili virtualno knjigarno Beseda z nekaterimi slovenskimi literarnimi deli. Virtualna knjigarna je namenjena predvsem Slovincem po svetu, ki stanujejo daleč do pravih knjigarn s slovenskimi knjigami.

V prvem nizu je na naslovu <http://www.omnibus.se/beseda/> predstavljenih 16 naslovov iz slovenskega slovstva. Knjigarna Beseda uvaja elektronske knjige v pdf-formatu, ki se berejo z brezplačnim programom Acrobat Reader. S to tehnično rešitvijo se vsa besedila kažejo s pravilnimi slovenskimi črkami, neodvisno od dela sveta in računalniškega sistema.

ILEGALNO PREČKANJE MEJE

V silvestrski noči je italijanska policija prišla okoli 70 pretežno iranskih državljanov, ki so poskušali nezakonito prečkati mejo med Slovenijo in Italijo. Poleg iranskih državljanov naj bi zajeli še 18 Iračanov, dva Eritrejca in državljana Sierre Leone. Ilegalce naj bi iz Italije v Slovenijo izgnali v prihodnjih dneh.

Novice iz Slovenije

Pisali smo pred 50 leti...

LANUS

Gradbena dela za povečanje kapele lepo napredujejo. Položili so že železo na prizidku povečane kapele, ki bo tvoril tlak kora. Glavno delo so opravili Slovenci. Boštjančičeva skupina je postavila zid, Uršičevo podjetje je opravilo opaže za železobetonske, fantje in moške pa so opravili težavno delo in vili železobetonski strop.

Pa še to moramo povedati: sedaj nas vabi k maši lastni zvočnik, ki v ugodnem vremenu obvlada ozračje celote slovenske kolonije v Lanusu.

VENEZUELA

V Maracaibo živi 10 Slovencev,

pa nismo vsi skupaj, ampak smo precej raztreseni. Zato tudi o kaki organizirani skupnosti ni mogoče govoriti. Nimamo ne slovenskega petja ne glasbe in se dolgočasimo. Včasih se nas ob kaki priliki nekaj zbere in si povemo domače novice. Vesel dogodek pa je, kadar k nam po dolgem času priroma Svobodna Slovenija. Gre iz rok v roke. V letu 1950 nas je mnogo prizadela brezposelnost. Pravijo, da bo z

novim letom bolje. Samo da bi bilo res.

Vsem Slovincem v Venezueli in Argentini kakor tudi drugod po svetu želimo vso srečo in obilo božjega blagoslova.

KOLENDAR SVOBODNE SLOVENIJE ZA LETO 1951

je
ZBORNİK razprav, obletnic, spominskih in zgodovinskih dogodkov.
ZBORNİK leposlovnih del naših pisateljev in pesnikov.
ZBORNİK umetniških del naših kiparjev in slikarjev.
ZBORNİK političnih, gospodarskih, kulturnih in umetniških pregledov.
ZBORNİK krasnih slik Slovenije, slovenskih običajev in slik slovenskih izseljencev po svetu.
ZBORNİK trajne vrednosti.

KOLENDAR SVOBODNE SLOVENIJE ZA LETO 1951 je že v prodaji.

Svobodna Slovenija, št. 1;
4. januarja 1951

zgodovinske knjige: Zgodovina Slovencev v Italiji 1866-2000, Slovenski klasični liberalizem ter Odvetnica in pisateljica Ljuba Prenner. Namen zbirke je objavljati zgodovinska dela, ki se tičejo tako Slovencev v matični domovini kot izseljencev.

ZVONČEK ŽELJA

T.i. blejski zvonček želja je leta 1534 vliil Franciscus Patavinus v italijanski Padovi po naročilu mlade vdove, ki je tedaj živela v blejskem gradu. Ko so ji razbojniki ubili moža, je v svoji žalosti zbrala vse svoje srebro in zlato ter dala vliiti zvonček za kapelo na otoku, ki pa na otok nikoli ni prispel, saj ga je z ladjico in čolnarji vred potopil hud vihar. Obupana vdova je po tej nesreči prodala vse svoje imetje, izkupiček darovala za novo cerkev na otoku, sama pa vstopila v samostan v Rimu. Po njeni smrti je papež posvetil nov zvon in ga poslal na blejski otok, kjer še danes izpolnjuje želje tistim, ki tam pozvonijo. - Več kot 50 potapljačev iz Slovenije, Hrvaške in Avstrije je letos že drugič obudilo znano blejsko legendo o zvonu želja.

14. ZVEZEK ENCIKLOPEDIJE SLOVENIJE

Pri založbi Mladinska knjiga je izšel 14. zvezek Enciklopedije Slovenije z gesli od „U“ (Ubožnica) do „We“ (Wester, Josip). Obsega 416 strani, 937 gesel, 1073 ilustracij, 37 tematskih kart in zemljevidov, besedila pa je prispevalo 457 piscev. Čez eno leto bo izšel 15. zvezek, zadnja redna knjiga Enciklopedije, obenem bo potekala digitalizacija vsega zbranega enciklopedičnega gradiva.

TRI ZGODOVINOPISNE KNJIGE

V zbirki Korenine, ki jo pri založbi Nova revija ureja Marjan Drnovšek, so izšle tri

Slovenija in šport

NAJBOLJŠI SLOVENSKI ŠPORTNIKI

Pokojni telovadec Leon Štukelj je bil izbran za najboljšega športnika Slovenije v tem stoletju. Najboljši športnik leta 2000 je bil zlati olimpijski strelec Rajmond Debevec pred nogometašem Zlatkom Zahovičem in alpskim smučarjem Matjažem Vrhovnikom. Najboljša športnica leta je zmagovalka skupnega slalomskega seštevka svetovnega pokala Špela Pretnar pred atletinjo Brigito Langerholc in padalko Ireno Avbelj. Najboljša v individualnih športnih panogah sta zlata olimpijska veslača Iztok Čop in Luka Špiš, ekipa v kolektivnih športih pa nogometna reprezentanca Slovenije, ki je uspešno nastopila na evropskem prvenstvu. Nagrado za posebne dosežke je dobil Davor Karničar, ki je kot prvi na svetu neprekinjeno smučal z Mt. Everest, za najboljšega trenerja desetletja pa so razglasili Miloša Janšo (veslanje).

V NOGOMETU: +3

Slovenska reprezentanca je na najnovejši lestvici Mednarodne nogometne zveze (FIFA) pridobila tri mesta in je sedaj 35. Vodi Brazilija pred Francijo in Argentino, Italija pa je na četrtem mestu prehitela Češko.

USPEHI V PLAVANJU

Ljubljčan Peter Mankoč je novi evropski prvak na 100 m mešano. V finalu plavalnega EP v 25-metrskih bazenih v Valenciji je dosegel nov državni rekord 54,14 in za 13 stotink izboljšal znamko, doseženo leta 1999 v Lizboni. Osvojil je tudi bron na 200 m mešano. Na prvenstvu pa je zablestela tudi plavalka kranjskega Triglava Anja Čarman z bronastim odličjem na 200 m hrbtno z novim mladinskim državnim rekordom 2:10,71. Dobro je nastopil tudi Blaž Medvešek na 100 m hrbtno z novim drža-

vnim rekordom 53,62. Rekord iz prejšnjega polfinala je popravil še za devet stotink sekunde in zasedel peto mesto. Več uspeha - bronasto medaljo - je imel na 200 m hrbtno. Slovenska bera v celoti gledano je bila odlična. Skupaj so plavalci dosegli 10 uvrstitev v veliki finale, dodatnih 11 uvrstitev med najboljših 16 in 12 državnih rekordov.

100 LET BRANIKA

V Mariboru je bila osrednja proslava ob 100-letnici mariborskega športnega društva Branik, ki ima v svojih analih zabeležene številne vrhunske športne dosežke, hkrati pa je bilo vse minulo stoletje branik slovenstva ob severni slovenski meji. Na proslavi ob visokem jubileju prvega športnega društva na Slovenskem je o zgodovini društva spregovoril njegov predsednik Alojz Križman.

Zadnji predlog Clintona za Bližnji Vzhod

Ameriški predsednik Clinton je ponudil Izraelcem in Palestincem nov mirovni predlog. Izraelska vlada ga je z nekaterimi zadržki podprla kot podlago za nadaljevanje pogajanj s Palestinci. Arafat pa je odšel v ZDA po dodatna pojasnila o nekaterih spornih zadevah.

Clinton je predlagal, naj Izrael obdrži popolni nadzor nad petimi odstotki Zahodnega brega in tremi odstotki židovskih naselij pri Jeruzalemu, za 20 let pa bi še obdržal nadzor nad dodatnimi tremi odstotki Zahodnega brega. Izrael naj bi izpraznil od 60 do 70 židovskih naselij, v zameno pa

Slovenija moja dežela

Rimljani

Letos bomo po raznih željah opisali v kratkih slikah zgodovino Slovenije in našega naroda.

Slovenija je bila poseljena že v kameni dobi. Kaj dosti se o tem ne ve, odkrili so le malo sledov takratnega človeka.

V poznejših časih so to pokrajino naselili Kelti, Iliri, morda Veneti, pozneje pa so jo v 1. stoletju zasedli Rimljani. Od tedaj imamo pisane podatke.

Rimljani so imeli interes braniti mejo na Donavi in imeti do nje lahek dostop. Zato so zgradili vojaške ceste, ki so omogočale hitre premike vojske. Ob cestah pa so zgradili svoja vojaška taborišča in postaje, okoli katerih so počasi nastajala mesta. Ob njihovih cestah deloma še danes tečejo moderne ceste.

Ena takih cest je potekala iz Tergesta (Trsta) preko Piruma (Hrušice) mimo Emone (Ljubljane) in Celeje (Celje) in Petovja (Ptuj) dalje na severovzhod ali na Balkan. Kot spoznamo iz imen, so nekatera ta mesta še danes živa.

Rimljani so v deželo prinesli kulturo in civilizacijo (hiše s centralno kurjavo, itd.) ter bolj razvito poljedelstvo, kajti zemljo so podarjali odslužnim vojakom. V parku

Zvezda je postavljen lep pozlačen kip emonskega meščana.

V Panoniji, kot se je imenovala ta provinca, se je kmalu razvilo bujno krščanstvo, saj sv. Hieronim piše pismo „emonskim devicam“. Poznamo več škofij in njihov škofov. V Emoni danes odkrivajo veliko krščansko baziliko s krasnimi mozaiki.

Še nekaj je ostalo po Rimljanih: imena precej rek. Rimska imena so Savum, Dravum, Korkora (Kokra) Danubium (Donava) etc.

S hunskimi prodorom v Evropo je bilo to stanje in civilizacija porušeno. Emona je bila razdejana. Za njimi so preko naših krajev prehajali barbari proti Rimu, ki je bil zanje centre sveta, a v razsulu. Vzhodni in Zahodni Goti, Vandali, Gepidi, Heruli in končno Langobardi. Za njimi pa so prišli skupaj z Obri tudi Slovini, ki so se tu ustavili.

Osebnosti

Krsti: V soboto, 12. decembra, sta bila krščena dvojčka **Nataša in Martin Grbec**, sin in hčerka Danija in Lučke roj. Župančič. Krstil je očetov stric mons. Mirko Grbec, župnik v Longchampsu.

V petek, 22. decembra je bila krščena v cerkvi Marije Pomagaj **Irina Kocmur**, hčerka lic. Jaka in dr. Adriane Pereyra Gonzalez, botra sta bila Darko Kocmur in Marija Fernanda Sanchez Gambier. Krstil je prelat Jože Škerbec.

Čestitamo!

Smrti: v Capitalu sta umrla **Mirko Pelhan** (90) in **Ivo Adamič** (81), v Rožmanovem zavetišču **Viktor Grčar** (93) in v Lanusu **Mirko Goljevšček** (79).

Naj počivajo v miru!

Novi diplomant: Na Višjem inštitutu Universitas v Buenos Airesu je končal študije **Blaž Miklič** in dobil naslov „Guia Nacional de turismo“.

Čestitamo!

Mali oglasi

TURIZEM

Tel. 4441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva
hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82

H. Yrigoyen 2742 - San Justo

ARHITEKTI

Arh. Jure Vombergar - Projekti in vodstvo gradbenih del. Občinski načrti za gradnje brez dovoljenja. Gaona 2776 - (1706) Haedo - Tel.: 4443-7385

Arq. Carlos E. Kostka. Vivienda y comercio. Asesoramiento técnico en Capital y Provincia. Sarandí 148 Capital; Tel.Fax 4 224-3968.

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844 - mpoznic@ciudad.com.ar

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvjetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvjetnica; Avenida Corrientes 1250, 5° B, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

Dr. Héctor Fabián Lo Faro (Miklič). Odvjetnik. Vsak dan od 15 do 20 ure. Hipólito Yrigoyen 2482, 1° of. 1, San Justo. Tel. 4441-4924.

FOTOGRAF

Marko Vombergar - FOTO PREMIUM - Arieta 490 B1753AOJ Villa Luzuriaga - Tel.: 4650-9040 - Dom: 4659-2060 - http://www.foto.com.ar

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - B1704FOA Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 4656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA - Bm. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Urađuje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Miha Gaser).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Urađuje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 4651-1760. Urađuje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 4755-1266 - Urađuje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (ga. Milena Skale).

SLOGA - PODRUŽNICA CARAPACHAY Slovenski dom - Dra. Grierson 3837 - Urađuje vsako sredo od 17. do 19. ure in ob nedeljah od 11. do 13. ure (ga. Andrejka Papež Cordova).

Cena največ štirih vrstic \$ 4.- za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 številke — \$ 12.-

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

3. januarja 2001

1 dolar	227,38 SIT tolarjev
1 marka	108,13 SIT tolarjev
100 lir	10,92 SIT tolarjev

MODER JE, KDOR VARČUJE

Človek nikoli toliko ne zasluži, da ne bi mogel vsega napraviti, pa nikoli tako malo, da ne bi mogel vsaj nekaj prihraniti. Tako pravi slovenska ljudska modrost, mi pa vam svetujemo:

nabavite si karto SLOGO, ki je pogoj za vrsto ugodnosti. Svoje prihranke varno naložite v naši hranilnici.

Vedno smo vam na razpolago.

Telefon: 4656-6565

Bm. Mitre 97 - Ramos Mejía

**SLOGA DA VEČ!
V SLOGI JE MOČ!**

KAKO STE PRAZNOVALI BOŽIČ IN PRIHOD NOVEGA LETA?
PO ODMORU, NADALJUJEMO...

„Svobodna Slovenija“ se bere tudi v Polineziji

Model dveh glasovnic za Slovence na Koroškem

Na poziv koroškega deželnega glavarja Joerga Haiderja (FPOe) so Enotna lista, Zveza slovenskih organizacij in Narodni svet koroških Slovencev vložili usklajen predlog, da bi v koroškem deželnem zboru uvedli model dveh glasovnic. Omenjeni model predvideva, da bi na obstoječem dvojezičnem ozemlju vsi volilci z eno glasovnico volili predstavnike strank v deželnem zboru, z drugo glasovnico pa bi volili predstavnika koroških Slovencev v deželnem zboru.

Dejstvo pa je, da je s tem modelom povezana sprememba avstrijske zvezne ustave.

Kot je znano, obstaja več modelov za zastopstvo manjšine v koroškem deželnem zboru. Za manjšino je docela nesprejemljiv virilni model, saj ta model predvideva le to, da bi virilist v deželnem zboru smel govoriti samo o specifičnih manjšinskih vprašanjih.

Ne ustreza tudi t. i. izvedeniški model. Ta model ima tri pomanjkljivosti - predstavnik manjšine bi lahko zavzel stališče samo v manjšinskih vprašanjih, prav tako ni določen način izbire predstavnika, ki tudi nima možnosti soodločanja v deželnem zboru.

Ladinski model bi lahko bil za manjšino sprejemljiv samo ob pogoju, da bi Enotna lista dobila možnost, da bi v primeru, če bi dobila največ glasov podpore v narodni skupnosti, ne glede na to ali bi dosegla volilni prag, dobila svoje zastopstvo v parlamentu.

Predstavniki strank v deželnem zboru avstrijske Koroške so se že odzvali. Vodja poslanske skupine OeVP Klaus Wutte meni, da se bo pristojni odbor v deželnem zboru s tem predlogom ukvarjal pozneje in da bo na razpravo v odboru povabil predstavnike koroških Slovencev. Vodja po-slanske skupine FPOe Strutz meni, da modela, ki ga je predstavila slovenska manjšina, ni moč uresničiti. Namestnik deželnega glavarja Ambrozy pa pravi, da bi najprej morali imenovati izvedenca, kasneje pa naj bi na zvezni ravni začeli s pripravami za spremembo ustave

ESLOVENIA LIBRE

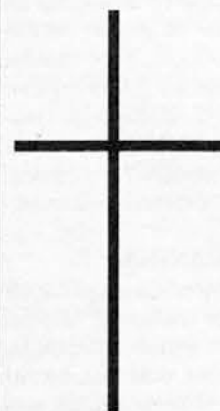
Fundador: **MILOŠ STARE**
Director: **Valentín B. Debeljak**
Propietario:
Asociación Civil Eslovenia Unida
Presidente: **Antonio Mizerit**
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
C1407GSR BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-11) 4636-0841
Telefax: (54-11) 4636-2421
e-mail: esloveniau@sinctis.com.ar
e-mail: debeljak@pinos.com

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Za Društvo Zedinjena Slovenija:
Tone Mizerit
V tej številki so sodelovali še:
Gregor Batagelj, Jernej Tomazin,
Meta Vombergar, Marjana Pirc,
Ciril Turk

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 60; pri pošiljanju po pošti pa \$ 75; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 80 USA dol. za vse države.

Čeke:
v Argentini na ime „Eslovenia Libre“
v inozemstvu na ime „Antonio Mizerit“

Oblikovanje in tisk:
TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires
Argentina - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1953
E-mail: vilko@ciudad.com.ar

Sporočamo, da nas je po daljšem trpljenju zapustil v ponedeljek, 18. decembra 2000 in se preselil v Onostranstvo naš ljubljani mož, stric, prijatelj in sostanovalec Rožmanovega doma

VIKTOR GRČAR

Zahvaljujemo se dušnemu pastirju Tonetu Bidovcu za duhovno tolažbo med boleznijo, molitve ob krsti, kakor tudi vsem, ki so pokojnega spremljali na njegovi zadnji poti.

Žena **Emilija**, nečaki in ostalo sorodstvo.

Vsem, sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo, da je 28. decembra 2000 odšel k Bogu po plačilo

IVO ADAMIČ

in ga priporočamo v molitev. Zahvaljujemo se g. Francu Cukjati za molitve ob krsti in tolažilne besede. Tudi se zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani v teh težkih urah.

Žalujoči: žena **Žarka**
hčerka **Kati** z možem **Gerardom Vasallom**
vnuki **J. Manuel, J. Cruz, Felipe** in **Josefina**
brat **Franci**
bratranec **Vladko Voršič** z družino
in ostali sorodniki

Buenos Aires, Ljubljana